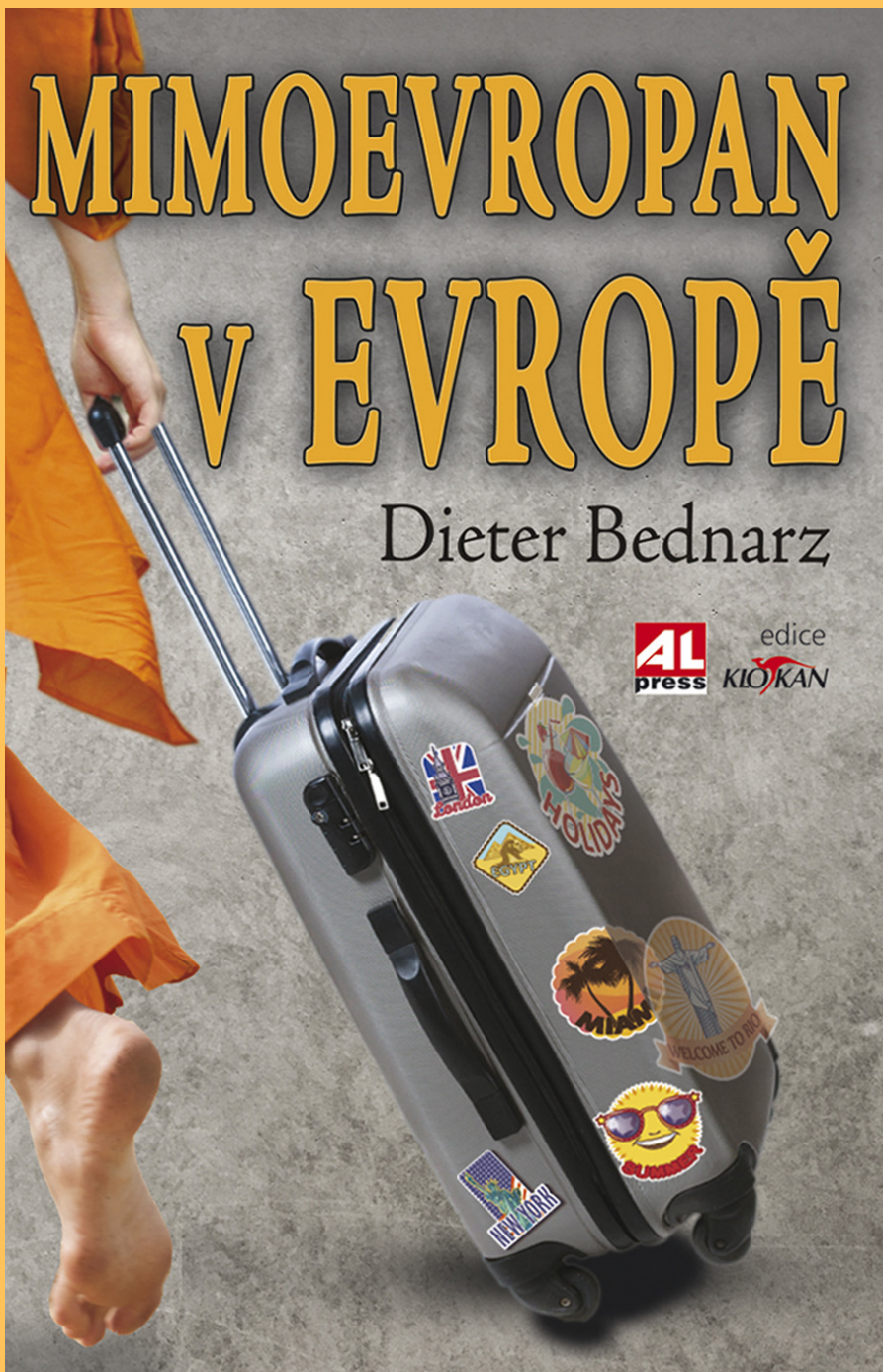

MIMOEVROPAN V EVROPĚ

Dieter Bednarz

AL
press

edice
KIOKAN

MIMOEVRÓPAN V EVROPĚ

Dieter Bednarz

edice
KLOKAN

Copyright © 2017 Knaers Verlag
An imprint of Verlagsgruppe
Droemer Knaers GmbH&Co.KG
Translation © Jesika Schaft, 2018
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z německého originálu SCHWER ERLEUCHTET
přeložila Jesika Schaft
Redakční úprava Slávka Poberová
Grafická úprava obálky Tomáš Řízek
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2018
shop@alpress.cz
Vydání první

978-80-7543-710-5

Ctihodnému

Kosgoda Siri Sudhamma Thera (1936–2016).

Pro Fanny, Lilly, Rosu a Esther.

Díky vám tuším, co Buddha mnil karmou.

kapitola 1

„Nádhera,“ řekl Ctihodný mnich Siri. Opatrně natáhl levou ruku, zatímco pravou držel ošuntělý kožený kufr, který mu půjčila Anandova matka. Dvě, tři, pět sněhových vloček. Snášely se mu do otevřené dlaně. Na jeho tmavé kůži, do níž věk vryl hluboké životní linie, krystaly působily ještě běleji, čistěji, nevinněji.

Mnich postavil kufr na zem a natáhl k noční obloze obě ruce jako miskou. Jako by ty vločky byly určeny jemu, snášely se mu do dlaní a třpytily se ve světle pouliční lampy před velkým, starým domem ve Smrkové ulici číslo 7.

„To je velká radost,“ řekl Ctihodný a velkýma očima, zářivýma jako Indický oceán před jeho chrámem u Balapitiye, si krystaly prohlížel. Obrátil se k řidiči taxíku, který vystoupil z vozu, zatáhl si zip zelené péřovky až ke krku a v uctivém odstupu svého prazvláštního zákazníka pozoroval. Taxikář byl hubený, vlastně spíš vyzáblý muž, jehož třídní vous poněkud odváděl pozornost od hlubokých vrásek kolem nosu a úst, jež by mu jinak daly trochu zahořklý výraz.

„Bílá stvoření,“ řekl mnich a s roztaženými rukama poskakoval sněhem. Vločko, bílá vločko, pomyslel si, a pak si na tu básničku vzpomněl.

„Vločko, bílá sukničko,
kdy už budeš sněžit?
Bydlíš v mráčku,
který je daleko, daleko.“

Takhle přece zněla první sloka staré dětské písničky, kterou ho učil jeho chrámový bratr Kandako. Od té doby už uplynulo víc než půl století. Ale nyní, v osmasedmdesáti le-

tech se on, Siri, skutečně setkává s bílými sukničkami, vidí, jak padají z nebe, cítí sních na kůži, ba dokonce ho může i ochutnat.

„Chi, chi,“ smál se mnich vysokým hlasem. Následovalo hluboké: „Cha, cha!“ Znělo to tak srdečně a uvolněně, jakoby dětsky naivně.

Navzdory vši buddhistické vyrovnanosti bylo sněžení pro Ctihodného tak kromobyčejným zážitkem, že vůbec necítil zimu, ze které mu bosé nohy už pomalu modraly. Dosud měl gumové žabky, ve kterých vyrazil ze svého chrámu, aby se po třetí či po čtvrté ve svém životě vydal na cestu do hlavního města Kolomba. A aby poprvé opustil svou vlast Srí Lanku.

Ctihodný pochopitelně věděl, že únor je v Německu zimní měsíc, a že pouhé žabky nohy před mrazem neochrání. Proto pro něj matka jeho žáka Anandy někde ve vesnici opatřila pár kotníčkových bot a spolu se silnou oranžovou šálou mu je zabalila do kufru. Jenže když mnich Siri dorazil do Hamburku, zjistil najisto, co už tušil: Boty mu byly malé. Při nejlepší vůli dar Anandovy matky prostě nemohl odmítnout. Zahanbit jiné lidi, tak to učil své přívržence Buddha, se nepatří.

Při pasové kontrole si Ctihodný ovšem dopřál maličkou výjimku.

„No copak to tady máme?“ optal se policista svého kolegy a přitom si mnicha prohlížel od hlavy k patě.

„Opravdického nudistu!“ posmíval se druhý.

„Přesně tak,“ přikývl první. „Určitě nás tu všechny osvítí.“

Snad jsem měl ten posměch snést mlčky, říkal si Ctihodný potom. Nicméně byl toho názoru, že si ten muž zaslouží malou lekci v úctě k cizím lidem. Navíc se nemohl dočkat, až konečně zase bude moct promluvit německy.

„Nejde o to být Osvícen. Jde o Probuzení. Aktivně, nikoli pasivně,“ vysvětlil a před pány úředníky se poklonil.

„Vy... Vy...,“ koktal policista a zrudnul.

„...vy umíte německy?“ dodal druhý, pro změnu pobledlý.

„Proč ne?“ opáčil mnich.

Zrudlý úředník tu otázku nevnímal, jen nervózně poposedával. „Nezlobte se, já to nemyslel zle,“ zamumlal a vrátil mnichovi pas.

„Já vám děkuji ve jménu trojitého klenotu, Buddhy, dhammy a sanghy,“ řekl mnich s rukama sepjatýma před srdcem a otočil se pryč. Úředník za ním ještě volal: „Promiňte!“ Ten druhý zdrceně mlčel.

Buddha mi to drobné poučení snad odpustí, pomyslel si mnich. Sledoval cedule s nápisem *Východ*.

Vzal si z pásu svůj malý kufřík a pokračoval spolu s ostatními cestujícími do příletové haly. Tam chvíli nejistě postával, až ho oslovil nějaký taxikář v zelené péřové bundě: „You need pomoc? Help?“

„Mnohokrát vám děkuji, já to zvládnou,“ řekl mnich.

„Vy mluvíte německy?“ zeptal se řidič, jemuž se především ulevilo, než že by se divil.

„Obdivuji německou řeč,“ odpověděl mnich a před cizím mužem se poklonil.

Takový působivý hlas, řekl si řidič. Silný a klidný, ale současně tak mladý a jasný, že se vůbec nehodí k jeho věku. Odhadl mnicha na šedesát. „Stojím tamhle naproti,“ řekl muž v zelené bundě. „Povezu vás zadarmiko.“

Poslední slovo Ctihodný neznal, pochopil však, jak to taxikář myslí. Zjevně to znamená něco jako bez peněz, pomyslel si a rozhodl se, že si ten výraz musí zapamatovat.

„Kampak má pan mnich namířeno?“ zeptal se šofér, vzal Ctihodnému z ruky kufr a doprovodil ho k východu, kde zavazadlo naložil do auta a hosta usadil.

„Do Smrkové ulice číslo sedm, milý pane.“

„No tak jdeme na to,“ řekl řidič, nastartoval a zařadil se do letištního provozu. Koutkem oka pozoroval, jak si mnich stáhl okénko a vystrčil ruku ven.

Předním oknem vzhlédl k nebi. Začalo sněžit. Tiše vzdychl: „No potěš.“ Noční směna za nového sněhu, to mu zrovna chybělo. Zapnul stěrače a natukal adresu do navigace.

„Je dost zima,“ poznamenal k pasažérovi a pokývl k otevřenému oknu.

„Odpusťte,“ řekl Ctihodný, zavřel okénko a s úsměvem se opřel do sedadla. Měl ze sněhu radost. A měl radost, že nastoupil právě do tohoto taxíku. Dal tak řidiči příležitost udělat dobrý skutek. To je pro jeho cestu pěkný začátek.

„Jsme tu,“ řekl šofér a zabočil do uličky s upravenou starší zástavbou. Chtěl mnichovi otevřít dveře, ale ten sám překvapivě pružně vyskočil ven a radoval se ze sněhu.

Vlastně z auta vystoupil jen proto, aby se sám se svým neobvyklým zákazníkem rozloučil. Místo toho však cizince fascinovaně pozoroval. Jeho tvář se proměnila v jeden široký úsměv. Měl velké a zářivě bílé zuby, a jak byl radostně rozzářený, nebylo ani vidět, že mezi nimi má po stranách mezery.

Taxikář teď také vzhlédl k nočnímu nebi a rozpřáhl ruce, aby padající vločky objal. Oba chytali krystaly a znovu je foukali do noci. I on se najednou rozzářil, dal se do smíchu, a cítil neznámou, hlubokou radost – ze sněhových vloček. Nejprve se s nimi pohupoval, pak začal dělat drobné krůčky. Pak začal i on s vločkami tančit. Zarazil se teprve, když do ulice vjela dodávka s pizzou a oba je oslnily její reflektory.

„Tak já už zase musím,“ řekl poněkud rozpačitě, pokývl hlavou a nasedl do vozu.

Otočil klíčkem, ještě jednou se podíval do zpětného zrcátka a zavřel hlavou. Mnich tam pořád stál ve sněhu před číslem sedm jako velká oranžová skvrna, blíž do ulice než na chodníku, na nohou žabky, chytal vločky, pozoroval je a foukal zpátky do noci.

Taxík se pomalu rozjížděl. Přední sklo už měl zase zasněžené, takže řidič musel zapnout stěrače. Jak začaly vločky stírat, zarazil se.

Bílá stvoření.

Otřepal se. Copak mu najednou přišlo vloček líto? Šlápl na plyn, jako by chtěl té myšlence ujet.

kapitola 2

„Teď ne.“ Maya jemně odstrčila Danielovu ruku. „Každou chvíli zazvoní.“

„No a co?“ Daniel ji láskyplně políbil na krk. „Vždyt nemusíme otevírat.“

Otočila se na stranu. „Prosím tě.“ Pod záminkou, že se natahuje pro sklenici vína, se mu vymanila z objetí, mrkla na něj a vstala.

Šla k otevřeným posuvným dveřím a dlouze se podívala na prostřený stůl v obýváku. Sklenice, talíře, přibory, svíčky, dokonce i damaškové ubrusy vytáhl ze šuplíku. Z reproduktorů zněl Robbie Williams, kterého považoval za „uchňachňaného“. Tím víc si cenila, že jí stáhl jeho nejnovější písničky. Udělal to pro ni.

Vrátila se k němu. Daniel si na gauči mezitím udělal pohodlí a natáhl si nohy pod stolek.

„Vážně, Danny, tos připravil moc pěkně.“ Se smíchem mu připila.

„Měl jsem zase jednu spoustu času,“ zabručel Daniel, čímž jí připomněl, že prve jen taktak unikli hádce.

„Já myslela, žeš své přepracované advokátce odpustil,“ pronesla a zatvářila se jako kajicná hříšnice.

Musel se snažit dál koukat dotčeně. Miloval Mayino sebevědomí, její ironii, a obdivoval její schopnosti jakožto právničky. Ale když se dnes, v neděli, zase jednou nedokázala odtrhnout od těch svých akt, zlobil se na ni víc a více s každou hodinou, kterou ho nechávala čekat.

Být právničkou přes rodinné právo je, jak mu mnohokrát vysvětlovala, sezonní záležitost. Nejvíc práce je po Vánocích a Novém roce. To se pod stromečkem projeví všechna dramata.

Za tyto víkendové hodiny bývala vděčná. Byla v kanceláři sama a mohla se na akta plně soustředit. Ráda se svými případy probírala, nořila se do nich, hledala rozpory a mezery, kombinovala fakta a paragrafy. Uspokojovalo ji to. Na rozdíl od mnohých kolegů šlo Maye také o klienty. O lidi, kteří hledali radu, kteří ji potřebovali. Byla šťastná, když mohla opravdu pomoci.

„Ty moje malá samaritánko,“ říkával jí Daniel, když měl zase jednou pocit, že jí je nějaký případ důležitější než on. Když se cítil obzvlášť odstrčený a mizerně naladěný, protože ho něco rozčililo v televizi, vyčítal jí navíc přílišnou ctižádost, pro kterou zapomínala na všechno kolem sebe. I na něho.

Teprve smska *Víno se už skoro vypařilo* bez pusy, bez pozdravu, ji dnes večer vytrhla od akt, kterými se zabývala poslední hodiny. Lidi jako tenhle Wulf, o kterého tu šlo, byli důvodem, proč se Maya specializovala na rodinné právo a trestním právem se snažila zabývat co nejméně. Jenže Wulf byl něco jako dědictví z advokátní praxe jejího otce, takže ten případ brala obzvlášť vážně. Chtěla starému pánovi dokázat, že jeho kancelář převzala právem.

„Já už jdu,“ řekl Daniel, protože se ozvalo zazvonění. Otevřel dveře a pln očekávání vyhlédl na schody. Trochu drsněji než zamýšlel, houkl: „No však už bylo načase.“

Mladý muž v oranžovém turbanu a černým plnovousem až na prsa k němu vyběhl po schodech. Rozzářeně Danielovi strčil pod nos dvě krabice s pizzou, jednu levou, jednu pravou rukou. Účet měl strčený mezi rty.

„Jak se tenhle cirkusový kousek jmenuje u vás v Indii?“ na to Daniel. Jako by se vzápětí zastyděl pro ten posměšný tón, vytáhl z kapsy dvě desetieurové bankovky, řekl: „To nechte,“ a dodávku převzal.

Kurýr pravil: „Namaste,“ hluboce se uklonil a spěchal pryč.

„Ten byl legrační,“ podotkla Maya, která za ním přišla z obýváku. Zavřela dveře.

„Každopádně dostal větší dýško než obvykle,“ na to Daniel. Natěšeně se sklonil ke své pizze.

Maya dolila víno a připili si.

„Na potom,“ řekl Daniel a široce se zubil. Vtom znova zazvonil zvonek. S podrážděným: „No co je zas?“ šel otevřít. Tři schody pod ním stál Ind, který prve přinesl pizzu. Podle všeho neuměl německy, protože divoce gestikuloval směrem dolů.

„You come, please, mister.“

„You crazy?“ opáčil Daniel.

Ten muž spěchal po schodech dolů a pak se zase vrátil.

„I think you have some very special visitor, sir,“ řekl s úsměvem.

Daniel se podíval k domovním dveřím a zvolal: „Miláčku, pojď sem!“ Pak vyšel z bytu. Snažil se to rozdýchat a tvářit se mile.

„Kdo to je?“ chtěla vědět Maya.

„Osvícení,“ odpověděl jí Daniel přes rameno.

Maya vyběhla za ním na schodiště. Oranžová, černá, bílá, stál před ní Ctihodný mnich Siri. Na pravé ruce měl zavěšený červený deštník.

Mnich sejal ruce před srdcem: „Dobry večer, milá Mayo a milý Danieli. Ve jménu trojitého klenotu, Buddhy, dhammy a sanghy vám přeji všechno dobré.“ Hluboce se poklonil.

„Milý mnichu,“ řekla Maya, „to je ale překvapení.“

Tenhle mnich, u nás, přede dveřmi..., říkal si v duchu Daniel. To je groteskní. Co tu chce? A proč se neozval předem?

Maya do něj drcla, načež se oba synchronně před mnichem uklonili a řekli: „Ayubowan.“ Siri i v přítmí chodby hamburské staré zástavby vyzařoval naprosto jedinečnou důstojnost.

Daniel se vzpamatoval jako první a najel na rutinu, s níž se zdraví neočekávaná návštěva: „Tak přece nejdřív pojďte dál, milý mnichu.“

„Nehcete si odložit?“ vyhrkla Maya. Znejistělo ji, že mnich jen nehybně stál v chodbě.

„Děkuji, rád,“ řekl mnich a podal jí deštník. Po krátkém zaváhání pak odložil i šálu a tlusté vrchní roucho.

„My zrovna večeříme,“ vysvětloval Daniel a zavedl mnicha do jídelny. Nabídl mu židli v čele stolu. „Kdybyste byl řekl, že se na nás přijdete podívat, objednal bych ještě jednu pizzu.“

To je k popukání, pomyslela si Maya. Měla na jazyku trefnou poznámku. Ale mnich se opravdu zasmál. Maya se zdvořile usmívala. Šla do kuchyně připravit mnichovi čaj. Čaj nikdy neškodí.

Daniel se v nečekaných situacích orientoval lépe. Však on jim mnich poví, co ho vede do Hamburku. Teď jde nejprve o to, jak přežít tu první chvíli a rozdělit pizzu.

Maya pak přišla z kuchyně s velkým hrnkem zeleného čaje pro mnicha. Právě včas, než mu Daniel stačil nabídnout pořádný kus její pizzy s parmskou šunkou.

„Promiňte, Ctihodný,“ řekla tak jemně, jak v návalu zlosti dokázala, „Daniel zapomněl, že jsou buddhisté vegetariáni.“

„Ale to je přece jenom šunka,“ namítl Daniel a od Mayi sklidil strohý pohled. Někdy je tak trapný!

„Cha, cha,“ smál se mnich. Měl Danielův humor rád. Tolik se nasmál už na Srí Lance, když ty mladé lidi poznal.

Maya se však dál tvářila vážně.

„Danieli, prosím tě! Snad teď nebudeme před očima buddhistického mnicha jíst mrtvé prase, ne?“ Ještě než dořekla, už s oběma pizzami zmizela v kuchyni.

Taková námaha kvůli malému mnichovi jako já, pomyslel si Ctihodný. Na druhé straně, to přece říkal i sám Buddha, život je, jaký je. Ctihodnému teď jen přišlo líto, že pro Mayinu akčnost a Danielovy poznámky dosud neměl příležitost vysvětlit něco důležitého.

Maya zoufale hledala neloupanou rýži. Mnich ji má rád, nejraději s mangovou pěnou – na to si vzpomínala z doby v Balapitiji. Kdyby tak dal předem vědět..., měla bych teď ve spíži neloupanou rýži. Copak tu může nechat mnicha se-

dět jen s hrnkem zeleného čaje? Vždyť musí být unavený, vyčerpaný, hladový. Snad už tu po třech letech bydlí dost dlouho, aby se mohla po rýži pozeptat u sousedů.

V jídelně se mezitím mnich s Danielem zřejmě dobře bavili. Daniel se hostu jistě snažil vysvětlit, že salsiccia není maso, ale jen ostrá uzenina. No tak ať, vzdychla si Maya a potichu za sebou zavřela dveře.

Willerovi, starší pár odnaproti, nás mají opravdu rádi, dodala si odvahy a zazvonila. Ale paní Willerová jen zavrtěla hlavou. Ani pan Möhring z bytu nad nimi nemohl pomoci. Pak to zkusila u nových nájemníků dole vpravo, u Montinerových. Ale tam nebyl nikdo doma. Třeba má mnich rád i brambory, říkala si v duchu a vracela se po schodech nahoru.

„Schází nám něco?“

Jen ne Korbánková, trhla sebou Maya. Jediní nájemníci z celého domu, které neměla ráda, byli Korbánkovi, přízemí dole vlevo. Takhle nikdy nechtějí dopadnout, to si s Danielem kolikrát opakovali. Bezdětní, frustrovaní, nepříjemní.

„Ale nic, všechno v pořádku,“ odpověděla Maya, aniž se otočila.

„Já měla dojem, že jsem zaslechla něco o rejži,“ řekla Korbánková.

Maya měla na jazyku ostrou poznámku o špehování, ale na druhou stranu, hádku teď opravdu nepotřebuje.

„Tu bych měla,“ dodala Korbánková.

Usmívat se, nabádala Maya sama sebe. Vykročila k sousedce a profesionálně zdvořilým tónem řekla: „To byste mi moc pomohla. Máme totiž na návštěvě známého, je to vegetarián, jí jen bio a tak.“

„No jo, když člověk může pomoci mladějším nájemníkům...“, zavrkala Korbánková a podala jí balení rýže. „Neloupaná. Nejzdravější ze všeho.“

Maya zapochybovala, jestli se vyzná v lidech tolik, jak si sama myslela. Vtom se z útrob bytu ozval Korbánek: „Vo co tam jde?“

„Vždyt já už jdu, člověče,“ houkla na něj jeho žena a zase se obrátila k Maye. „Měla bych tu ještě něco. Mám dojem, že to patří tomu vašemu...“ odkašlala si, „tomu vašemu známýmu. Stálo to na schodech do sklepa.“ Podala Maye odrbaný kufřík.

„Ano, děkuji,“ řekla Maya a kufr vzala. Mnich ho nejspíš odložil, než ho ten Ind s pizzou vytáhl k nim nahoru. Proč prostě nezazvonil?

„Náš dům je váš dům,“ řekl mnichovi tenkrát Daniel na rozloučenou. Maya na to nezapomněla.

Daniel právě také vzpomínal na dovolenou. Vlastně to byla spíš Mayina ájúrvédská kúra. Vzpomínal na velkou laskavost, kterou mu – tedy vlastně Maye – prokázal mnich onou vpravdě jedinečnou svatební ceremonií ve svém chrámu. Jen tak, aby jim udělal radost. Na oplátku byl Daniel velkorysý a daroval chrámu na renovaci pět set eur. Jídlo a pití pro polovinu vesnice byly také na jeho účet. Nikoli, on mnichovi nezůstal nic dlužen. Leda snad teplou večeri. Když to musí být, tedy i bezmasou.

„Kam máte namířeno?“ zeptal se Daniel. Mnich mezitím dopil čaj.

„Přátelé mě pozvali do Hamburku,“ odpověděl mnich, „ale dnes večer jsem jim přišel nevhod...“

„...a tak jste si řekl, že se stavíte u té hodné Mayi a starého dobrého Daniela,“ zazubil se Daniel.

Tihodný mnich k tomu chtěl něco říct, ale to už stála ve dveřích jídelny Maya a triumfálně pravila: „Rýže potřebuje ještě aspoň půl hodiny. Neloupaná rýže, milý mnichu.“

„Bravo,“ zvolal Daniel a zatleskal.

Pitomče, pomyslela si Maya. „Co kdybys byl tak laskav a připravil postel, Danny?“ pronesla sladce. „Kufr už v pokoji pro hosty má.“

Teď už mnich nechtěl dál mlčet.

„Prosím, milá Mayo, nijak se kvůli mně nenamáhejte. Já jsem jen...“ teď musel dávat pozor, co říká, „...jen projíždím.“

Jenže Maya už se rozhodla Ctihodnému mnichu Sirimu nabídnout pohostinství. Muže, jemuž za tolik vděčí, teď v žádném případě nepošle ven do sněhu! „Náš dům je také váš dům, Ctihodný,“ řekla přátelsky. A po Danielovi vrhla ostrý pohled.

„No i když je to jenom pronájem,“ pokrčil Daniel rameny. „Ale teď už pojdte, milý mnichu, ukážu vám váš pokoj.“ Za ta léta s Mayou se naučil poznat, kdy je lepší vyklidit pole.

kapitola 3

Daniel mnichovi předvedl pěknou velkou místnost, které říkal: „Náš pokoj pro hosty,“ ačkoli psací stůl se šanony a počítačem spíš napovídalo, že se tu obvykle pracuje, pokud pokoj nepotřebuje návštěva.

„Je to dobrá matrace,“ řekl Daniel, demonstrativně se posadil na postel a zhoupl se na ní. Než mnich stihl cokoli říct, vytáhl jeho hostitel z prostoru pod postelí čisté povlečení, polštář a deku, všechno pěkně natřepal, sklonil se, ruce sepjaté, popřál mu, ať se dobře vyspí a zavřel za sebou dveře.

To šlo rychle, pomyslel si mnich, byl však vlastně vděčný, že je zase sám. Byl vyčerpaný, měl za sebou téměř dva dny cestování, a také už nebyl nejmladší.

Opatrně položil kufr na postel a otevřel poněkud narezlé zámky. Do kufru se mu vešlo všechno, co kromě oblečení vlastnil. Ten kufr mu obstarala matka jeho chrámového učně Anandy. Měl v něm druhé roucho, sestávající z vrchního a spodního šatu, látkový váček s jehlami a oranžovými nitěmi. Kromě toho si ještě zabalil břitvu a kartáček na zuby. Víc toho mniši vlastnit nesmějí. On také nic dalšího, kromě studené vody, nepotřeboval.

Mnich svůj skrovný majetek položil na psací stůl, na němž pro něj Daniel předtím aspoň zčásti udělal místo. Také vytáhl boty, které mu dala Anandova matka. Byly mu příliš malé. Zvláštní pozornost věnoval velké nádobě s víkem, která vyplňovala většinu kufru. Byl na ní připevněn pás, aby se ta věc dala zavěsit kolem boků. Jeho žebrací mísa. Mnich ji otevřel a vyndal z ní oranžový smotek. Byl to šál, který mu „proti zimě“ dala Anandova matka. Více než na vlastním zdraví mu záleželo na tom, aby v pořádku byla figura Buddhy, kterou měl v šálu zabalenou. V Balapitiyi měla své místo vedle jeho lůžka, a v cizině ji rozhodně nechtěl postrádat.

Láskyplně se na figurku z dokonale čistého mramoru chvíli díval, pak ji velice opatrně postavil na noční stolek vedle postele. Uklonil se Buddhovi, posadil se do lotosového sedu a recitoval staré verše, v nichž prosil Vznešeného a Probuzeného o shovívavost. Na delší rozmluvu s Buddhou, jaký často vedl v chrámu, byl příliš unavený.

Když měl dojem, že Daniel s Mayou už šli do postele, vykonal svou večerní toaletu a v hostinském pokoji se uložil ke spánku.

Odjakživa výborně spal, stačilo zavřít oči, a už ho obklopila noc. Obvykle. Tohoto prvního večera v Hamburku však byl na jedné straně vyčerpaný, což byl pro něj nový pocit, ale na druhé straně byl příliš rozrušený ze všeho nového, aby našel opravdový klid.

Neměl si přece jen raději promluvit s Buddhou?

Uvažoval, jestli má zase vstát, zapnul lampičku, rozhodl se však pro pečlivou prohlídku deky, jejíž zdobnost ho fascinovala, jakmile sem vstoupil. Tak umělecky vyvedenou deku ještě nikdy neviděl. Zítra se svých mladých přátel zeptá, jak se německy těm znakům mezi dekou a stěnou a kolem lampy na stropě říká. Před dlouhou dobou mu klášterní bratr Kandako vyprávěl, že v Německu je mnoho domů, postavených koncem předminulého nebo začátkem minulého století, především ve velkých a bohatých městech jako Berlín či Ham-

burk, které jsou známé vysokými stropy a těmito – jak to jen nazvat? – ozdobami.

Mnich přemítal, co to zdobení asi představuje. Jsou to hrozny? Nebo to jsou jen ornamenty? Nebo dokonce malé figurky a znaky? Různí obyvatelé ty ozdoby za dlouhá desetiletí mnohokrát přemalovali barvou, takže se pod všemi těmi vrstvami už daly pouze tušit.

Jaký luxus, říkal si mnich, mít nad hlavou tak nádherný strop. Tedy ve srovnání s jeho nočním ložem v Balapitiji. Jeho lože byla malá, oddělená část haly *dhammy*, haly učení. Po vyučování ve vesnické škole tu s ostatními mnichy probírali s dětmi ze sousedních chatrčí Buddhovo učení.

To bylo před tsunami. Než v roce 2004 školu i halu těžce poškodila zničující vlna.

Obě budovy byly před více než dvěma sty lety postaveny nedaleko pobřeží, aby žáky v horkém létě osvěžoval mořský vítr. Tím byly té monstrózní vlně vydány na milost a nemilost.

Až do povodně měl mnich nad učební halou svůj vlastní pokoj. Teď však v jeho bývalé ložnici a studovně s velkým křeslem, kde tak rád čítal nebo se díval na moře, hnízдили ptáci a v noci tam pobíhaly krysy. Proto od tsunami spával dole, kde mu soukromí zajišťoval jen tmavý závěs. Ušetřilo ho to však výhledu na stržené zdi a zničená okna.

První pohled ráno a poslední pohled večer platily stropu, podlaze prvního patra, jeho nové střeše. Vlastní střechu voda až na pár trámů strhla. Každé ráno a každý večer se ptával, kdy se ten strop asi proboří. Jestlipak se ta trhlina zase trochu neprodloužila a neprohloubila?

Jenže co mohl dělat? Peníze, které dostal od vlády na odstranění nejhorších škod po povodni, rozdělil ve vesnici. Opravdu potřebuje novou střechu, když ten strop zatím drží? Ne. Potřebují lidé ve vsi, milí lidé jako jeho chrámový učeník Ananda a jeho matka, každou rupii? Ano. Pole nevynášejí dostatečně. A jen příliš málo lidí z jeho vesnice má práci v nedaleké Balapitiji, která slušně vydělává na turistech.

Však já uvidím, až mi ten strop začne padat na hlavu, utěšoval mnich někdy sám sebe.

„Padá mi strop na hlavu“ – to si mumlal i ve chvíli, kdy zase otevřel oči. Německé rčení. Ráno se podívá, co přesně znamená.

Neměl hodinky. Ve svém chrámu se probouzel tak kolem čtvrté. Otevíral oči a byl osvěžený a činorodý, ale nikoliv ukvapený či neklidný. Vždycky otevřel nejprve levé oko, které zdraví den. Pak je zase zavřel, se spánkem se rozloučil. Otevřel pravé oko, znovu pozdravil den, zase oko zavřel, aby poděkoval nočnímu klidu. Pak otevřel obě oči, aby si připomněl pomíjivost, například trhlinou ve stropě. Kdyby tenkrát 26. prosince před víc než tuctem let, nebyl zrovna v chrámu rozžínat svíčky, vlna by ho strhla. Stejně, jako strhla do smrti pět dalších mnichů, kteří zrovna meditovali v hale *dhammy*, obrácené k pláži. Jakožto poslední mnich v chrámu Ctihodný Siri své bratry spálil a jejich popel nechal odnést větrem nad moře, kam jednoho dne vítr odnese i jeho pozůstatky.

Znovu se teď v hostinském pokoji u Mayi a Daniela zadíval na strop. Odpoutat se je klíčem ke štěstí, pomyslel si. Jedna z hlavních Buddhových zásad, klíč k zotavujícímu spánku.

Dnes se mu však odpoutat nedařilo. Měl tolik nových dojmů: Poprvé v životě nastoupil do letadla, poprvé viděl a cítil sníh. Znovu se setkal s oběma mladými lidmi, pro něž v chrámu uspořádal ceremonii.

Dobře si pamatoval na setkání v listopadu před dvěma lety, setkání, které ho dnes večer do Smrkové ulice zavedlo. Toho rána stejně jako každý den po probuzení a pohledu ke stropu otevřel okno, které už vlastně oknem nebylo. Okenní tabulky byly rozbité. Ale pořád tu byl rám i klika na otevření. Vzpomínal si také, že se toho rána nad takovým rozmarem sám musel usmát. Pak šel k velké skříni z třeshňového dřeva stojící naproti pryčně, na které spal. Skříň byla jediným cenným kusem nábytku, který mnich vlastnil. Vlna tsunami skříň sice povalila a ve dveřích rozbila sklo zdo-

bené broušenými lotosovými květy, skříň samotná však zá-
zrakem vydržela.

Naštěstí to přežil téměř bez úhony i její obsah: osmdesát těžkých svazků *Tipitaky*, vázaných v kůži. Ty svazky obsahují veškerou Buddhovu nauku, ale také pravidla, podle nichž se řídí život *bhikkhuů*, mnichů. K mnoha osobním rituálům pro Siriho patřilo náhodně otevřít některý ze svazků a meditovat nad obsahem toho místa.

Toho rána připadl na řádky, v nichž Buddha mluví o smrti moudrého Daruciriya. Ano, pomyslel si mnich. Daruciriya to dokázal. Nirvánu. Dal vyvanout vši chtivosti, veškerému egoismu, všemu, co vede ke zklamání. Jestlipak on, mnich Siri, kdy dokáže dojít ve vývoji ducha a duše tak daleko?

Už jen ta otázka mne není hodná, uvažoval. Člověk se jednoho dne buď probudí, nebo se neprobudí. V obou případech se o tom nemá mluvit. A už vůbec se nemá mluvit o Osvícení, jak to dělají všichni ti turisté, kterých bylo za poslední desetiletí čím dál víc. Třikrát se poklonit Buddhově soše a pak čekat na Osvícení – jak typické pro lidi ze Západu. To mu říkal už Ctihodný Kandako. Jeho bývalý bratr tenkrát věděl, o čem mluví. Sám ze Západu pocházel. Na Západě, tak to Kandako před víc než půlstoletím říkal mladému Sirimu, lidé věří, že při „Osvícení“ do nich vejde něco jako „svatý duch“, a oni pak budou v nirváně.

Jako každý den si Ctihodný i dnes, na počátku dne, který změnil život Maye a Danielovi, užíval východu slunce. Přijímal každé nové ráno v hlubokém vděku, že i v osmadesáti letech dosud je tak svěží. Často si říkal, že to musí být láska. Láska ho dělá mladým. Láska k lidem, ke zvířatům, k chrámu, který je mu domovem od chvíle, kdy tam jako šestiletý přišel, držel se za ruku svého otce, a požádal o přijetí.

K malému světu mnicha Siriho patřil také Puntík, poněkud přerostlý varan, dlouhý přes dva metry a nejméně dvacetikilový. Takových údajů si však Ctihodný všímал právě tak málo jako třeba času. Puntíka pojmenoval podle světlých fleků na zádech. Že to byl obzvlášť povedený exemplář se poznalo už

jen podle toho, že si s ním žádné z vesnických dětí netroufalo nijak laškovat. Kluci se měli na pozoru, aby nedostali ránu ocasem, a už vůbec se nechtěli blíže seznámit s jeho drápy. Pro muže ve vesnici byli varani vítanou kořistí, jejich maso se snědlo a kůže prodala. Puntík se však nemusel ničeho bát. Byl pod ochranou Ctihodného. Každé ráno od něj před chrámem dostával velkou mísu čerstvé vody. K tomu poplácání po ploché tlamě. Varan spokojeně párkrát vyplázl dlouhý jazyk a zase se vydal lovit myši a krysy.

Pak tu ještě byla Punčoška, chrámová kočka s bílými tlapkami, které vypadaly jako ponožky. Ačkoli se o revír už tolik let dělila s Puntíkem, nedůvěřovala mu ani v nejmenším.

I toho rána Ctihodný kočce nalil do misky mléko, přestože mu pak chybělo v čaji. Ale když se Punčoška před Sirim svalila na záda, nechala se drbat na bříšku a vrněla, cítil se Ctihodný šťastný a postoupil jí mléko rád.

K dalším rituálům patřilo zapalování svíček v chrámě, meditace a rozmluvy s Buddhou.

Historický Buddha sice už byl nějakých dva a půl tisíce let po smrti, a velká figura s podobou Probuzeného nebyla ničím víc než pěkně pomalovanou sochou. Dialog mnicha a Buddhy by si tu však nikdo neměl představovat jako hlasitý rozhovor sádrové postavy a mužem, který žije sám ve svém chrámu a který už možná nemá všech pět pohromadě. Spíš se dalo říct, že se mnich za ta léta meditace natolik přiblížil poznání pravdy, že ve chvílích rozvahy viděl Buddhu v duchu přímo před sebou a také ho slyšel – tak, jak to Probuzený před svou smrtí předpověděl mnichům pro útěchu: „Kdo spatřuje pravdu v mém učení, patří i na mne.“

Dialogy mnicha Siriho s jeho vnitřním Buddhou často vedly k živým diskusím o učení a o životě.

Po ránu toho dne začal po dialogu s Buddhou jako vždycky svou meditaci *sattipathány*, jíž školil svou bdělost.

„Nadechni se,“ říkal pomalu, velmi pomalu. „Vydechni,“ pokračoval ještě pomaleji. Takto odpočítal deset nádechů a výdechů, a pak začal znovu od začátku. Přitom

pozoroval své tělo „od chodidla nahoru, a od kštice dolů,“ jak kdysi radil Buddha. Uvědoměle dýchající představoval si všech dvaatřicet částí těla, jak byly vyčteny ve starých spisech. Od vlasů na hlavě, přes kůži a maso, až ke žluči, hnisu, potu, tuku, kloubnímu mazu a moči. Tato meditace ho za všechna ta léta naučila brát své tělo takové, jaké je: pomíjivé.

Ve vzpomínce na tehdejší pozorování těla Ctihodný konečně i onoho prvního večera ve velkém, novém městě našel vytoužené uvolnění a spánek. Ležel tam klidně, natažený na zádech, s rukama sepjatýma na břicho, zajedno sám se sebou a se světem, který mu byl tak cizí.

kapitola 4

„Zasranej budík!“ Ještě že je ta blbá věc v dosahu. Ronald Wulf popadl budík a mrštil jím o stěnu. Ronni, jak mu všichni říkali, byl velmi emocionální člověk, který se často přeceňoval, co se vlastní moci a možností týkalo. Věděl však, že dnes rozhodně musí přijít včas. Jenže vstávat v osm pro něj zkrátka bylo utrpení.

Nepotřeboval dlouho, aby našel nejčistší špinavou košili, natáhl si kovbojské holínky a přehodil si koženou bundu. Čas potřeboval jedině na své vlasy. Bylo mu naprosto lhostejné, že má za nehty ještě litry motorového oleje, zato mu nesmírně záleželo na tom, aby si důkladně vykartáčoval černé vlasy a uvázal si je do culíku. Není přece žádnéj asociál, ne?

V jednom z mnoha policejních protokolů, kde byl veden, Ronni jednou prohlásil, že on násilí nevyhledává, nicméně že ono někdy najde jeho. Jako dnes ráno na cestě k výtahu. Už prve byl v jednom ze sousedních bytů rámus. Ale zrovna

v momentě, kdy šel Ronni kolem, se rozlétly dveře šestnáctky a žena, na niž bylo s těmi černými kudrnami a kávovou pleť radost pohledět, vystrčila na chodbu dva chlapy. Ronniho to nezajímalo. Rvačky byly v domě na denním pořádku. Pěkné kočky taktéž. Na Kiezu* se budově neříkalo jinak než Kurvárna.

Jenže ta kočka, která na své návštěvníky křičela něco jako *filha da puta* Ronnimu přišla jako zjevení, jako vrchol dne – ať už dnešek přinese cokoli. Nevěděl, kam koukat dřív: Na červené šaty, které byly spíš útržkem látky? Na dlouhé nohy ve vysokých botách? Nebo na plné poprsí, příliš krásné na to, aby bylo pravé?

Na tohle tělo potřebuje zbrojní pas, pomyslel si. Vtom do něj jeden z těch dvou chlápků vrazil.

A co udělal Ronni, rozený beránek? Šel dál k výtahu. Klidně by i spořádaně odjel dolů, kdyby ten druhý chlap té ženě zrovna nevrazil facku. Ženské se nebijou! To bylo jedno z pravidel, kterými se Ronni řídil. Se ženami se neobchoduje, stejně jako se zbraněmi. Cokoli, při čem by došly nějaké újmy děti, pro Ronniho představovalo zločin, a sice těžký. Ronni měl přece jistý systém hodnot.

Takže se teď vrátil k tomu chlapovi a podíval se na něj. „Nechte toho!“ Mluvil naprosto klidně.

„Vodprejskni!“ zařval druhý chlap.

„Velká chyba,“ na to Ronni. Takhle s ním nikdo mluvit nebude, a už vůbec ne dva takoví výrostci.

Po minutě o tom byli přesvědčení i ti dva. Z přízemní perspektivy.

Žena ze šestnáctky se na rány a kopance, které Ronni rozdával, dívala celkem klidně. Když si pak Ronni mnul klouby, představila se: „Ahoj, siláku. Já jsem Žužu. Jak se jmenuješ

* Kiez [kíc] je německý výraz pro malou městskou čtvrť, a v Hamburku se tak říká zábavní čtvrti v městské části Sankt Pauli, kolem proslulé hříšné ulice Reeperbahn.

ty?“ Mluvila silným hlasem, který však změkčoval její přízvuk. Zněla tak žensky, dokonce trochu roztomile.

Mohla by být Francouzka, uvažoval Ronni. Nebo je odněkud z Jižní Ameriky nebo Afriky.

„Jak ti můžu poděkovat?“ otázala se Žužu a vytrhla tím Ronniho z geograficko-etnologických úvah.

„To je dobrý, vo nic nejde.“ Měl naspěch, tak raději hned zmizel.

Ve výtahu si uvědomil, jak moc mu ta epizoda udělala dobře. Za prvé byl najednou doopravdy vzhůru, za druhé udělal dobrý skutek. Takovému milému člověku, ochotnému pomoci slabším, pán Bůh jistě u soudu helfne. Tím si byl Ronni jist. Fakt, že si při školních bohoslužbách tu a tam sáhl do kasičky, by měl být promlčený snad i tam nahoře.

kapitola 5

„Postaráš se o něj?“ řekl Daniel a napil se kávy.

„Já mám jednáni,“ odpověděla Maya a nasypala si do jogurtu müsli.

„A já mám natáčení,“ na to Daniel. „Krom toho ses mu včera večer tak vtírala, že tu prostě musel zůstat.“

„Ale ty jsi s ním o dovolené chodil po pláži...“

„Protože jsi na mě pro samé olejové masáže neměla čas.“ Daniel postavil hrnek na kuchyňský stůl tak prudce, až káva vychlístla.

„A kdo se po návratu holedbal, že se skamarádil s buddhistickým mnichem?“ blýskla po něm Maya očima zpoza misky s jogurtem.

„Jen proto nám tu svatební ceremonii uspořádal. Jinak by svůj chrám pro nic takového nepropůjčil.“

„Pro něco takového?“ Maya se zarazila a podívala se na Daniela očima jako škvírky. „Takhle ty mluvíš o nejkrásnějším dni mého života?“

„Ty jsi chtěla svatbu, srdíčko,“ pravil Daniel důrazně hořkosladce, „ty jsi chtěla mnicha. Teď ho máš.“ Ještě jednou se napil kávy, zbytek vylil do dřezu, poslal Maye dvě přehnaně sladké vzdušné pusinky a ještě z chodby jí přál „pěkné Osvícení“.

„Jenže tys ho pozval,“ volala za ním Maya. S ohledem na mnicha volala tlumeně. Věděla, že ji Daniel už neslyší. Pitopec, pomyslela si, a smířila se s osudem.

Opatrně zakleपालa na dveře hostinského pokoje. „Jste vzhůru, milý mnichu?“ Naslouchala, pak zaslechla šramot a o krok ustoupila.

„Ano? Prosím?“ ozval se mnich zpoza dveří.

„Chtěla jsem vám ukázat město,“ řekla Maya. Znejistělo jí, že host dveře neotevřel.

„To budu moc rád,“ odpověděl Ctihodný. Jeho hlas zněl vřele a přátelsky. „Ale jděte, prosím, napřed a počkejte na mě dole.“

Maya se chtěla zeptat, proč by měla čekat dole, v zimě a sněhu, ale mnich svou prosbu ještě zopakoval, a tak si vzala tmavý kabát, který nosívala v zimě vždycky, když měla termín u soudu. Sešla po schodech a čekala venku, jako by nikdy nedělala nic jiného než poslouchala, co po ní chce nějaký mnich.

„Není vám zima, Ctihodný?“ zeptala se, když už po minutě vyšel ven, jen s rouchem přes rameno, jako by to byla kombinace bundy a šály.

„Nikoli, milá Mayo, já si chladu užívám, jako si člověk užívá okolností, které jsou mu nové.“

Maya viděla bosé nohy v žabkách, a užuž chtěla poznamenat, že tomu moc nevěří. Ovládla se však a nic neřekla, dokonce ani nezavrtěla hlavou.

„Tak dobře,“ řekla. „Co byste řekl malé okružní jízdě po městě?“

Zamířila ke garáži, kde stála obě jejich auta, její malý angličák a Danielův starý citroen. Zvolila delší cestu, vedoucí přes jejich čtvrtí.

„Tohle je Grindel,“ vysvětlovala. „Není tak docela jasné, odkud ten název pochází, ale v Hamburku tuhle čtvrtí každopádně zná každý.“ Zastavila se a ukázala na ceduli. „Tohle je hlavní, jmenuje se Grindelhof. Tady máme obchůdky, malé kavárny a příjemné restaurace. Tamhleto vzadu patří k univerzitě, na druhé straně je kino Abaton, a tady v těch uličkách je ještě pár dalších obchodů, například krám naší sousedky, té, co nám včera vypomohla s tou neloupanou rýží.“

Mnich kývl a pozorně se rozhlížel. Té dobré ženě určitě musí zajít poděkovat.

„Dobré ráno, pane Schahpoure,“ zavolala Maya na menšího pána s tlustými brýlemi a třídenním vousem. „To je náš Íránec,“ řekla mnichovi. „Má to nejlepší ovoce vůbec.“

Muž na Mayu vlídně kývl a sepjál ruce před srdcem na pozdrav mnichovi.

Z kavárny vyšel plešatý muž a zavolal: „Namaste.“

Tak se sice zdraví hinduisté v Indii, nicméně mnich vyčítal přátelský záměr pozdravu a odpověděl srdečným: „Ayubowan.“

„Máme tady všechno, co je potřeba,“ řekla Maya, „dokonce i jógové studio, které člověk zas až tak nepotřebuje.“

Mnich by rád řekl něco o důležitosti jógy, také by rád šel trochu pomaleji, rád by si lépe prohlížel ty lidi, ale cítil, že Maya má jaksi naspěch.

Jeho hostitelka odbočila do postranní uličky, zastavila se před jedním moderně působícím domem, otevřela těžká automatická vrata a zamířila dolů po tmavém nájezdu.

Pak se zarazila, když si všimla, že za ní mnich nejde.

„Žádný strach,“ řekla, „to jsou jen garáže.“

Ctihodný mnich Siri vskutku nebyl ustrašený, ale to Maya nemohla tušit. Přísně však dodržoval buddhistická pravidla. A k nim patří určitý odstup od ženských tvorů. Mnich by s nimi neměl být o samotě. Ne v jednom pokoji, ani ne

v jednom bytě, a také ne v temném sklepě. Proto Mayu také předtím nepustil do svého pokoje, ale požádal ji, aby na něj počkala dole.

„Milá Mayo, co bychom tam dole pod domem měli dělat?“ zeptal se mnich. Dál stál na ulici, a Maya se na něj dívala z polotmy výjezdí rampy. Slovo „garáže“ mu nic neříkalo.

„Tamhle vzadu stojí moje mini,“ odpověděla Maya. Když si všimla, jak se na to mnich zatvářil, dodala: „Moje auto. Bez auta nebude projížďka městem.“

Mnich potlačil povzdech. Je na to město tolik zvědavý. A Maya je naprosto bezelstná osoba, s dobrými úmysly. Ale teď s ní musí jít sám do tohoto sklepení, do té garáže, a pak, což je ještě horší, se bude muset posadit k ní do auta. Sám. Váhal. Rád by teď chvíli meditoval, aby se poradil se svým vnitřním Buddhou.

„Dobré ráno, Mayo.“ Jasný hlas z hlubin garáže.

Maya se otočila.

„Dobrý den, Hansi, dobrý, Karlo.“ Maya volala na starší pár. Mnich ty lidi teď už také viděl, nejprve si všiml rudě nabarvených vlasů té dámy. Nejspíš vešli do sklepa nějakými dveřmi uvnitř domu, a teď mířili k autu. Rozsvítilo se řezavé světlo zářivky.

Už nejsem s Mayou sám, uvědomil si mnich. Copak Buddha neříkal, že náhoda neexistuje? Objevení tohoto páru je jistě znamení.

Vyročil tedy po rampě dolů do garáže.

Ti dva nastoupili do staršího automobilu, vycouvali a vyjeli na ulici. Maya nasedla do malého zeleného vozu se zeleně tónovanými okny. Mnich se překvapeně díval, jak se otevřelo okénko spolujezdce. Jakoby neviditelnou rukou, pomyslel si.

„Pojďte, milý mnichu,“ vyzvala ho Maya. „Já vám nic nedělám.“ Když si uvědomila, že se mnich nezasmál, ta poznámka ji zamrzela. To jsem asi přehnal, říkala si a dělala, že něco hledá v přihrádce, aby překlenula čas, kdy mnich

zjevně bojoval sám se sebou. Vůbec ji nenapadlo, že by mohl mít strach z jízdy autem. V Balapitiji s ním přece jezdili *tuktukem*. Jízda těmito plechovkami na třech kolech se jí zdála být nesrovnatelně víc nebezpečná než projížďka po Hamburku.

„Milá Mayo,“ začal mnich, aby jí situaci vysvětlil, ale v tom zhaslo světlo. Ne, tato podzemní garáž rozhodně není to správné místo na to, aby Maya vysvětloval pravidla, podle nichž se jako mnich řídí.

Sebral se, řekl si, že člověk nemůže být zkrátka mnichem pořád, a vykročil k autu. Maya mu zevnitř otevřela dveře spolujezdce.

„Mohu sedět vzadu?“ zeptal se mnich.

Maya se na něj zmateně podívala. On to asi jinak nezná, v *tuktuku* se koneckonců také vždycky sedí vzadu. „No jistě, Ctihodný.“ Sklopila opěradlo a mnich se posadil na zadní sedadlo.

Podivný tedy trochu je, pomyslela si Maya, zařadila a rychle vyjela na ulici. Musí sebou hodit.

„Joj,“ zvolal mnich, srdečně se u toho však smál. „Kam-pak tak rychle?“

„Ukážu vám město, tedy aspoň řeku Alster, promenádu Jungfernstieg, projedeme kolem přístavu, a pak pojedeme k soudu. Reeperbahn asi vynecháme, počítám, že čtvrt čer-vených luceren vás tolik nezajímá.“

„Aha, Sankt Pauli!“ Znělo to, jako kdyby mnich zdravil starého známého.

Maya si posunula zpětné zrcátko, aby mu viděla do obli-čeje. „Odkud znáte Kiez?“

„Už jsem o tom slyšel, jen slyšel,“ řekl mnich, nepovažoval však za vhodné vyprávět o svém klášterním bratru Kandakovi v průběhu vyjížďky po městě. Na to je třeba času a klidu.

Dost podivný mnich to je, pomyslela si znovu Maya a za-řadila se do provozu na Grindelallee.

Ctihodný mnich Siri dosud nikdy nebyl u žádného soudního jednání. Teď tu u obvodního soudu Hamburk-Střed jako oranžová skvrna mezi bledými důchodci v šedých bundách a kabátech seděl na lavici pro přihlížející a fascinovaně sledoval, jak se právní zástupkyně Maya Meyerdingová snaží před trestem odnětí svobody uchránit podivného, asi tak padesátiletého muže. Ctihodný mnich to považoval za nesmírně zajímavé.

Muž na lavici obžalovaných měl zjizvený obličej a dlouhé vlasy, sčesané do ohonu. Byl obviněn, že se vloupal do nějakého auta. Zjevně šlo o velmi drahý a velmi rychlý vůz. A majitelka toho muže přistihla při činu. Obviněný přesto prohlašoval, že je nevinný, a vykládal něco o nedorozumění.

Jeden důchodce mezi přihlížejícími se tomu hlasitě smál, až ho soudce musel napomenout. Maya se teď ptala té ženy: „Viděla jste, jak obžalovaný otevřel dveře vašeho vozu?“

„Ne, na to se nepamatuju,“ řekla žena. Byla silně nalíčená. Měla na sobě velmi přiléhavé džíny a velmi vysoké kozačky. Kalhoty měly na stehnech a na hýždích velké díry. Mnich přemítal, jestli si ta žena snad nemůže dovolit celé kalhoty, anebo jestli se to tu tak nosí. Už vůbec si nedovedl představit, jak na těch vysokých podpatcích vůbec může chodit.

„Ale přistihla jste obžalovaného, jak si sedá za volant?“ ptala se Maya.

„Nejsem si jistá.“

„Tenkrát jste ho policii popsala. Cituji: Chlap jak hora, vlasy na máničku, hrůza ksicht.“

„To nejsem já,“ ozval se obžalovaný dotčeně. Důchodce se dal znovu do smíchu, soudce napomenul „pana Wulfa“, zatímco Maya na něj sykla: „Ticho, jinak to složím!“

Věcně ke svědkyni pak řekla: „Poznala jste ho v kartotéce. Poznáváte ho i teď?“

„Nejsem si jistá.“

„Ano nebo ne?“

„Tak ne.“

Maya se obrátila na soudce. „Pane předsedo, to mi stačí.“

Soudce se svědkyně ještě dotázal na to i ono, pak se soud odešel poradit a mnich vyšel na chodbu, kde stála Maya se svým klientem.

Maya si Ctihodného všimla a mávala na něj. Když už chce pan mnich poznat Německo, neměla by mu upírat fenomény, jako je Ronni.

„Milý mnichu, to je můj zcela nevinný mandant, pan Wulf.“

Mnich se poklonil před Mayou a se sepjatýma rukama a skloněnou hlavou se obrátil k muži v kožené bundě.

„Ctěný obžalovaný, zdravím vás ve jménu trojitého klenotu, Buddha, dhammy a sanghy.“

No ten je ale pěkně praštěnej pavlačí, pomyslel si Ronni, neřekl však nic.

„Milý mnichu, na případě Wulf tu hned poznáte jeden ústřední problém naší justice – že jurisdikce nemá nic společného se spravedlností.“

No potěš, blesklo hlavou Ronnimu. Moje vlastní advokátka mě má zjevně za viníka. Nemůže to tak nechat: „Hele, paní advokátko, to je...“

Maya se na něj podívala tak, že zmlkl.

„Já nevím, proč si poškozená nevzpomíná,“ obořila se na něj, „a ani to vědět nechci. Jenom vím, že to s vámi nedopadne dobře, pane Wulfe. Jste naprosto nepolepšitelný.“

Ctihodný mnich dosud téměř nic neřekl. Dnes ráno velmi brzy sám pojedl rýži, mladý pár snídal později. Když ho Maya vezla městem, pozorně naslouchal a díval se z okna. Nemluvil. Mayina poznámka o nepolepšitelnosti však hluboce odporovala buddhistickému obrazu člověka a donutila ho k námitce.

„I v nejhorším vězí dobré, milá Mayo,“ řekl a upřeně se podíval Ronnimu do očí, jako by tam hledal jiskru dobra. „V *Dhammapadě*, souboru Buddhových moudrostí, se píše: Ten, kdo se vymanil z nedbalosti a stal se bdělým, osvítil tento svět jako měsíc, jenž se vynořil z mraků. Kdo konal zlé skutky, ale pak je odčinil dobrými, osvítil tento svět jako měsíc, jenž se vynořil z mraků.“

Maya měla mnicha ráda, Buddhovu filozofii považovala za neobyčejně podnětnou, nicméně tento citát nemohla nechat bez komentáře.

„Buddha byl jistě velmi moudrý muž,“ vrtěla hlavou a dívala se na svého mandanta, „ale nad takovým jako je Wulf, by se uzoufal i on.“

kapitola 6

Tak ráda by ten rámeček koupila ve stříbře. To by si *bhante* opravdu zasloužil. Dokonce v ryzím stříbře. Rámeček, který si Anett Schnabelová právě koupila v obchodním domě Alster, stříbro však neobsahoval ani náhodou. Jen se tak leskl. Avšak i těch dvacet eur, které za něj musela zaplatit, bylo pro pomocnou sílu v advokátní kanceláři hodně peněz.

Dýchla na kov a vyleštila to místo rukávem. Však on by *bhante* ten rámeček ocenil. Pokud by se o něm kdy dozvěděl.

Anett opatrně z batohu vytáhla fotografii, kterou prve opatrně vložila mezi dva kartony. Byl na ní muž asi padesátiletý, s tmavými, kudrnatými vlasy po ramena. Na sobě měl bílé roucho, pod ním jednoduché lněné kalhoty. V lotosovém sedu na pláži se usmíval do slunce, jehož paprsky mysticky prosvěcovaly kuličky jeho modlitebního řetízku. Na blan-kytně modrém pozadí stálo rozmáchlým, jasným písmem: *For Anett – Your bhante loves You.*

Anett si k sobě obrázek nejprve přitiskla, pak jej vsunula pod sklo rámečku. Ne, ona fotku nebude líbat, tak jako to prý dělají mnohé přívrženkyně, které se do duchovního vůdce buddhismu Safírové cesty zamilovaly. Anett chovala vůči *bhantemu* velmi vřelé city, navzdory tomu, že ho zatím živého viděla jen jedinkrát. Ale zamilovat se? Do muže dvakrát tak starého? To by tedy opravdu nešlo, aťsi byl sebechytřejší.

Podívala se na hodiny na stěně kanceláře. Přišla z nákupu pozdě. Měla už mít přeepsanou tu nahrávku, co jí tu Maya nechala o víkendu. Šéfka každou chvíli dorazí. Třeba bude dneska shovívavější než obvykle, vždyť si s sebou přivede Osvíceného. „Pozor, přijde se mnou náš mnich,“ stálo v její smesce ze soudu. To musí být ten mnich ze Srí Lanky, je muž Maya vděčí za svou svatbu snů. Není to úžasné? Včera jí poštou z *bhanteho* evropského ústředí přišla ta fotografie – po třech týdnech. A dnes sem Maya přivede opravdovského, domorodého mnicha, který žije v klášteře a obléká se jako svého času Buddha. Za chvíli bude toho mnicha moct sama pozdravit – od buddhistky k buddhistovi.

Anett se zamyslela, jestli má kancelář ještě rychle trochu pobuddhištit. Kdyby tak Maya řekla dřív, že je ten mnich přijde navštívit, mohla přinést pár vlaječek z minulé akce s dalajlámou. Anebo nějaké vonné tyčinky. Mohla by rychle skočit do drogerie, kde si je vždycky kupuje. Jenže co kdyby šéfka její výběr vůně neschválila? Anett zavrtěla hlavou. Ne, radši ne. Ještě by z toho bylo dusno.

Zastesklo se jí po Mayinu otci. Za starého Meyerdinga sem nastoupila do učení. Říkal jí „holka moje ztřeštěná“, a měl s ní obrovskou trpělivost. A ona byla zakladatelí kanceláře Meyerding & Meyerding vděčná. Dal jí šanci, a to navzdory nic moc vysvědčení z reálky, a především navzdory drogové terapii. Maya naproti tomu byla jako šéfová tvrdý oříšek. Ostrá ženská. Nepotřebovala společníka, nechtěla společníka, a nejspíš by ani žádného dostatečně odvážného právníka, který by s ní do společné praxe šel, nenašla. Na to byla příliš ctižádostivá a – toho si Anett byla naprosto vědomá – také příliš dobrá. Jak to jen přišlo, že ausgerechnet Maya najednou měla svého vlastního mnicha!

Anett se nedařilo potlačit závist. Ovšem, Maya byla na Srí Lance, mnicha tam poznala, navštívila ho v jeho chrámě, dokonce se od něj dala oddat. Ale co ji jinak spojuje s buddhismem?

Nic. Dokonce se jí párkrát posmívala kvůli Safírové cestě. No a teď někdo takový ještě ke všemu dostane vlastního Buddhu.

To je přece nespravedlnost!

Pak si Anett vzpomněla na *bhanteho*, na to, co říkal o věčném pošilhávání po druhých: „Srovnání je začátek konce,“ tak to řekl. Anett to najednou zase zahřálo u srdíčka. Smí se toho od něj tolik naučit...

Něco z toho už také uskutečnila. Například jeho větu: „Tíseň je třeba vytěsnit.“ Není to geniální? Pryč se vším, co nás stísnuje, se vším starým, čeho jsme se už dávno chtěli zbavit. „Jen tam, kde zemře staré, může začít růst nové.“ I to *bhante* řekl. Hned po meditaci Staré a nové, které se zúčastnila v Centru, začala uklízet polici nad svým psacím stolem, svůj čtvereční půlmetr soukromí. Naštěstí. Jinak by teď ani neměla místo na rámeček s *bhanteho* fotkou! Postavila jej tam a spokojeně si své dílo prohlížela.

Vlastně bych toho měla povyhadzovat ještě mnohem víc, říkala si Anett. Ano, vlastně bych měla změnit celý svůj život. „Změna v lásce!“ řekl *bhante*.

Copak se už nerozešla se svým přítelem? Copak už neprobrala a nevyházela všechno možné ze svého bytu? Opravdu se má vzdát i zaměstnání? Myslel to ve svém posledním vidu opravdu tak? Nedávno je jako první v Hamburku směli shlédnout Anett a tři sta dalších přívrženců Safírové cesty. *Bhante* mluvil o tom, že je třeba rozlišovat povolání, ke kterému jsme povoláni, a práci, kde jde jen o peníze. A že všichni máme přezkoumat, k čemu se ve svém nitru opravdu cítíme povolání.

Z úvah ji vyrušilo zazvonění u dveří. Současně se do zámku vsouval klíč, takže neměla šanci z psacího stolu krabici od rámečku uklidit. S obvyklým: „Ahoj, to jsem já!“ vrazila Maya do dveří.

„A... ahoj,“ odpověděla Anett a dívala se přes šéfovou na muže, který stál za ní. Vysoký, štíhlý, celý v oranžovém. Na hladce oholené hlavě se mu lesklo pár kapek roztátého sněhu.

To je on, pomyslela si Anett, to je Osvícený. Padla na zem: „You very holy monk,“ zvolala a předkláněla se, jako by se chtěla modlit k Mekce. „I am Anett and I welcome you in the name of my bhante Sören Uppsala, who leads me on my way to enlightening. And I say to you: Welcome in the name of the Buddha and everything.“

Já ji snad vyrazím, blesklo hlavou Maye. Anett převzala před pěti lety i s kanceláří od otce. Jakožto asistentka patřila k inventáři stejně jako stará knihovna či nová kopírka. Jenže Anett byla páně Meyerdingův personálněpolitický omyl. Naprosto neodpovídala Mayině představě o zaměstnankyni advokátní kanceláře. Nebylo to jen pravopisnými chybami a drobnými nepozornostmi, šlo tu především o Anettiny praštění způsoby. Od tetování na ramenou a pažích, která bylo našťástí vidět jen v létě, po neustále se měnící barvy vlasů a účesy. Momentálně měla účes typu smeták, a to v barvě smetáku v plamenech. Bylo tu však už i období fialové, ba dokonce zelené.

Za tu dobu si Maya na Anett zvykla a svým způsobem si ji oblíbila – jako potrefené kuře, které si tu držela. V posledních měsících jí však těžce lezla na nervy. Nejprve objevila hnutí Wicca a dvakrát týdně chodila do kroužku čarodějnic, o víkendech se účastnila bylinkových seminářů a tábořila v lesích a nemohla se dočkat iniciačního rituálu v podobě jakéhosi postrčení přes práh. Pokaždé se snažila Mayu přesvědčit, aby tam šla s ní.

„I ty jsi v hloubi duše čarodějnice,“ tvrdila jí.

Jenže se jí nepodařilo najít čarodějnici ani sama v sobě, a to ani po čarodějnické noci na hoře Brocken, kde poslušně vypila tinktury, které jí po dlouhém smlouvání prodali dva mistři čarodějníci.

A teď ji Anett nervovala svou buddhistickou fází. Přes nějaký seminář se zpívajícími mísami se dostala k pánovi, který si říkal *bhante* Sören Uppsala, velmistr učení s příznivci po celém světě – aspoň jí to tak Anett nadšeně líčila. *Bhante* měl v Hamburku pěkné středisko, kam Anett třikrát

týdně docházela meditovat. Častěji to nešlo, musela ještě také na jógu.

„Copak ses dočista...“, sykla Maya, zarazila se však, protože mnich k Anett vykročil a s rukama sepjatýma před srdcem se před ní sklonil.

„Pojďte, milá Anett,“ řekl mnich. „I když to myslíte velmi dobře – ani před Buddhou samým se nikdy žádný z jeho přívrženců nemusel vrhat do prachu.“

Anett na mnicha zírala. Pak se zvedla ze země a vydechla: „Jak to, že mluvíte německy?“

„Učil jsem se německy,“ usmál se na ni. „Je to krásná řeč.“

Anett byla zmatená. „Promiňte, svatý mnichu, já jsem vám jenom chtěla říct, jak je pro mě skvělý potkat buddhistickejšího mnicha. Pravýho. Já jsem totiž taky buddhistka.“

„To mě těší,“ řekl mnich. „Ale kdo je *bhante* Sören Uppsala?“

„Je z Norska nebo Švédska nebo ze Skandinávie a vede nás na cestě k Osvícení. Byl v Tibetu u dalajlámy a zná spoustu cest, jak žít tady a teď a bejt šťastnej.“ Anett mluvila tak rychle, že teď lapala po dechu.

Ctihodnému se ten pan Uppsala zdál nějaký podivný, nehledě na to, že dalajláma musel svou vlast Tibet před více než padesáti lety nuceně opustit. Ale třeba tahle Anett jen něco popletla. Ani s původem svého mistra to nebrala až tak přesně. Na druhou stranu mnicha těšilo, jak očividně šťastná ta dívenka se svým buddhismem Sörena Uppsaly byla.

„Buddha řekl: Není cesty ke štěstí. Být šťastný je onou cestou. Pakliže jste šťastná, milá Anett, pak jste na správné cestě.“

Anett se to zdálo nějak matoucí, ale podle toho, jak se na ni mnich díval, usoudila, že i on *bhanteho* Sörena Uppsalu bere.

„Udělám vám čaj, svatý mnichu,“ řekla pak.

„A pak si sedneš k počítači a napíšeš ty texty, co jsem ti včera diktovala.“ Maya vzala z Anettina stolu balící papír a s káravým pohledem ho hodila do koše.

Anett se pokradmu dívala na mnicha, a jakmile Maya zmizela ve své kanceláři, teatrálně stáhla koutky úst, tiše se zasmála a odpěchala do kuchyňky.

Mnichovi se Anett moc líbila. Hledala správnou cestu, čímž byla dál než většina ostatních lidí, kteří o cestě vůbec neuvažovali. Jestli ji našla anebo jestli ji kdy najde – nuže, to se uvidí.

„Milá Anett,“ řekl mnich, když mu podala hrnek voňavého jasmínového čaje, „až ke svatosti je dlouhá cesta. Jen si přečtěte, jak se Buddha namáhal. S tím výrazem je třeba být opatrný. A já, Siri, jsem stejně jen obyčejný mnich. Říkejte mi proto prosím jen mnich Siri. Jsem *bhikkhu*. Nic víc.“

„Mnichu Siri? Jenom tak vás mám oslovovat? To je tak milý... Mnichu Siri.“ Pro Anett se ta pobídka rovnala pasování na rytíře. Ještě víc jí však v této chvíli záleželo na tom, co mnichovi chtěla ukázat. Spiklenecky si přiložila pravý ukazováček ke rtům a hlavou kývla směrem k Mayině kanceláři. Pak řekla pšst. Přidržela mnichovi pod nos červený smotek a zašeptala: „To je můj ochranný uzel. Sama jsem si ho uvázala. *Bhante* ho požehnal. Dokonce dvakrát. Co tomu říkáte, svatý mnichu?“

Mnich se na ni přísně zadíval.

Co jsem provedla? Anett se zarazila. Pak se rozzářila a řekla: „Co tomu říkáte, mnichu Siri?“

Mnich jí naznačil, aby se k němu naklonila, aby ukázal, že i on dává pozor na její šéfovou ve vedlejší kanceláři.

„Já jsem rád, že vám vázání uzle působí radost.“ Téměř šeptal. „Ale svůj osud bereme do rukou my sami. Zodpovědnost za něj nemůžeme nakládat na nikoho jiného. A nikdo nás nedokáže ochránit – jen my sami. Musíme být bdělí. A teď se pusťte do své práce, milá Anett. Buďte bdělá ve všem, co děláte. Když píšete, měla byste psát a nedělat nic jiného.“

„Děkuju, mnichu Siri,“ řekla Anett a sedla si k počítači. Když píšu, tak píšu, pomyslela si – a pustila se do toho. Tak blaženě se do své práce nevrhla už dávno. Uvažovala, jestli

za to vděčí pozitivní atmosféře, kterou kolem sebe vytváří ten mnich, anebo *bhantemu*, který na ni shlížel ze svého rámečku a laskavě se usmíval.

Všechno je takové věčné, říkal si mnich. Rozhlížel se po prostorech advokátní kanceláře, umístěné v prvním patře pěkně renovovaného starého domu. Maya měla od svého stolu výhled na ulici. Pak tu ještě byl pokoj pro porady, místnost pro návštěvy a Anettina říše, něco mezi recepcí a sekretariátem. Na stěnách visely staré tisky s motivy právníků před soudy.

Mnichovi pochopitelně neušla podobizna muže s dlouhými vlnitými vlasy, umístěná na polici nad Anettiným psacím stolem. To jistě bude ten *bhante* Sören Uppsala, pomyslel si mnich. K jeho velké radosti stála hned vedle fotografie malá soška Buddhy. Také obrázek dalajlámy si tam Anett postavila. Zjevně se opravdu zajímá o buddhismus.

Pevnou dobu oběda Maya neměla. Většinou pracovala bez přestávky a využívala času k vyřízení akt, pokud se pro samé telefonování k diktování a čtení vůbec dostala. Oběd ji navíc většinou unavil. Dnes však musela brát ohled na mnicha, a tak v nedaleké thajské restauraci objednala třikrát rýži a sójové klíčky. Na internetu si našla, kdy je Slunce nejvýš, a proto právě teď zvolala: „Poledne!“

„Díky, milá Mayo, to jste pěkně prostřela,“ řekl mnich, když vešel do pokoje, určeného pro schůze. Maya pokrmy dala na bílé kancelářské talíře, a k tomu postavila konvici čerstvého jasmínového čaje. Ctihodný však váhal, jestli si má sednout. Mnichové s laiky nikdy nejedí.

Dnes ráno ten problém nenastal. Maya rýži uvařila předem a připravila mu ji v kuchyni s kartičkou *Pro Ctihodného mnicha*, než se s Danielem vypravili běhat. Ctihodný tedy mohl snídat sám. Ale teď? Měl dilema. Co je důležitější? Mnišské zvyky nebo nařízení vděčnosti?

Vtom přišla nečekaná pomoc od Anett.

„Náš *bhante* vždycky jí sám.“ Vzala jeho talíř. „Smím vám, mnichu Siri, nabídnout vaše jídlo v čekárně?“

„Jestli by to nevadilo vám, milá Mayo,“ odpověděl mnich se zjevnou úlevou, „pak budu rád.“

„Ovšemže ne,“ odpověděla bez váhání Maya. Zlobila se, že se Anett v mnišských pravidlech vyzná lépe než ona. „Přeju vám dobré chutnání, milý mnichu.“

Ctihodný se poklonil a následoval Anett. V sekretariátu mu zrak opět padl na podobiznu *bhanteho*. Usmál se. Opravdu nečekal, že onomu Sörenu Uppsalovi bude tak brzy za něco vděčný.

Maya s Anett jedly mlčky. Nebylo to však mírumilovné, souhlasné mlčení v buddhistickém smyslu.

Anett je v opožděné pubertě, uvažovala Maya, a nechá se zblbnout do každého podfuku.

Ta můj buddhismus nebere vážně, zlobila se v duchu na Mayu Anett.

Maya by nejspíš mlčení porušila jako první, kdyby Anett od stolu neodvelelo otravné, naléhavé zvonění u dveří.

„Brejden,“ zahlaholil nějaký muž a prosmekl se kolem Anett. Zamířil rovnou do Mayina pokoje, zaznamenal, že tam není, a hned na to rozrazil dveře sem.

„Chtěl bysem poděkovat za zproštění obžaloby,“ prohlásil návštěvník a podal Maye pestrou kytici v laciné umělohmotné fólii. „Prosimpěkně, to je pro vás, paní advokátko.“

Maya květiny přijala s povzdechem.

„Děkuju vám, pane Wulfe. Ale jsou skutečně zaplacené?“

„Ronni nekrade, to přece víte.“

Maya zavrtěla hlavou. „Dnes ráno to nebylo zproštění obžaloby. Řízení bylo jen pozastaveno pro nedostatek důkazů. Pokud příště ukradnete byť jen balíček cigaret, popotujete na pár let do basy. Rozuměl jste mi, pane Wulfe?“

„Já se polepším, paní advokátko. Čestný slovo.“

Maya pokrčila rameny a odvrátila se.

„Paní advokátko!“

Zastavila se a přes rameno se na Ronniho podívala.

Ten sklonil hlavu ke straně a díval se jí do očí tak, jak by to od něho nečekala.

„Váš táta mě měl rád,“ řekl s pohledem líbezného jezevčíka, až měla Maya téměř potřebu ho pohladit. Chtěla však tuhle historii konečně uzavřít, a toto byl vhodný okamžik.

„Já vás už před soudem zastupovat nebudu,“ řekla rozhodným hlasem. „Trestní právo není moje parketa. A vy budete příště potřebovat opravdu prohnáného kolegu.“

Chtěla se vrátit ke svému obědu, Ronni však šel za ní.

„Pokud proti tomu nic nemáte, pane Wulfe, já bych teď ráda pokračovala v polední přestávce.“ Povzbudivě mrkla na Anett a vidličkou si nabrala sójové klíčky.

Ronnimu se takové ukončení jeho mnohaletého klientského vztahu s kanceláří Meyerding zdálo trochu kách, ale když s ním paní advokátka už nechce mít nic společného, tak se holt nedá nic dělat.

V duchu už byl na ulici, vtom si však koutkem oka všiml čehosi oranžového, co probleskovalo mléčným sklem čekárny. Rozpomněl se na toho chlápka ze Srí-bůhvíodkud a zarazil se. Opatrně dveře pootevřel a nahlédl škvírou. A opravdu: Ten mnich tam seděl na zemi v tureckém sedu. Se zavřenýma očima. To bude asi to, čemu se říká *me-di-ace*, řekl si Ronni. Rozhodl se, že se tomu chlápkovvi podívá na zoubek. Vklouzl dovnitř a zavřel za sebou.

Ten starouš si mě vůbec nevšimnul, pomyslel si Ronni. On je snad úplně vedle. Ronni kdesi slyšel, že někteří lidé dokážou dokonce i létat, když nechají oči dost dlouho zavřené. Opatrně si před mnicha klekl, přešel ze strany na stranu, díval se zepředu i zezadu. Jestlipak už se nadnáší? Aspoň trošičku? Anebo ne?

Oranžové roucho mnichovi spadalo příliš hluboko pod kolena, až na zem, takže Ronni nic neviděl. Tak to otestujeme, rozhodl se Ronni, když mu zrak padl na hromádku typických čekárenských časopisů. Natáhl se pro jeden, opatrně si klekl vedle mnicha a pokusil se pod něj magazin vsunout. Nešlo to. Ten chlap se nenadnáší ani milimetr. A celou dobu se ani nepohnul. Dočista mimo.

Ronni zklamaně odložil časopis zpátky. Za svou pořádku-milovnost byl ovšem odměněn. Z hromádky vykukoval ti-tul o autech a motorkách. Ronni na krátký okamžik zaváhal, a vzápětí ten výtisk putoval pod jeho koženou bundu.

Ruku na klice, a vtom zazněl hlas toho muže. Ronni zkameněl.

„Krásť není dobré,“ stejně vyrovnaně, jako by počítal do deseti, řekl ten muž. „Prosím, nedělejte to. Je z toho špatná karma.“

V životě mezi vězením a vykřičenou čtvrtí Ronniho už to-likrát přistihli. Leknutí netrvalo ani vteřinu. Nepustil kliku, jen se otočil. Chtěl se tomu chytrákovi podívat do očí. Nic-méně ten starý muž vypadal, že pořád ještě *mediuje*.

„Nic mi nevykládej,“ zamračil se Ronni. „Neumíš ani lítat.“

„Nejde o létání,“ odpověděl Ctihodný klidně. „Jde o Pro-buzení.“

kapitola 7

Po setkání s tím prazvláštním panem Wulfem Ctihodný opustil kancelář. Potichu a nenápadně, jak bylo jeho zvy-kem. Nechtěl nikoho rušit. Nechtěl už však ani vysedávat a čekat. Raději se podívá po městě, v němž žil jeho dá-vný chrámový bratr Kandako. Tenkrát, předtím, než přišel do kláštera. To se ještě jmenoval Friedbert. O moc víc Kanda-ko svému žáku Sirimu nepověděl. *Ordinací* se rozloučil se svým předchozím životem a pak už o něm mlčel. Mladý Siri k němu vzhlížel s přílišným respektem, než by mu kladl zvě-davé otázky. Ačkoli by se tak rád dozvěděl víc. O Hambur-ku, městě odkud pocházel, však svému mladému příteli Siri-mu vyprávěl často.

Ctihodný mnich Siri sice strávil celý život ve svém chrámu, který jen málokdy opouštěl, životu a světu vzdálený však rozhodně nebyl. Města se mu ovšem nelíbila. I do Balapitiye se vydal jedině, když musel k lékaři – což se stalo naposledy před dvaceti lety. Návštěvu nemocnice si tehdy vynutilo podrážděné slepé střevo. Do hlavního města Kolomba se musel vypravit po katastrofě tsunami, aby obstaral finanční dotace z ministerstev. Shluky lidí, provoz na ulicích a vysoké domy mu nebyly neznámé. Když v Kolombu poprvé v životě nastoupil do letadla, bylo mu všelijak. Let strávil tím, že si přehrával všechny mantry, co znal. Dále se po čas strávený v letadle snažil připravit na to, že v Hamburku mu nejspíš ne všichni lidé budou prokazovat tolik úcty jako v jeho vesnici či v Kolombu. Na Západě bude jako buddhistický mnich neobvyklým zjevem – s tím počítal.

Už po několika metrech procházky po náměstí si Siri uvědomil, co to bude znamenat pro něj. V tomhle Německu, odkud pocházel jeho chrámový bratr Kandako, sklízí tolik zvláštních pohledů a reakcí, že těžko bude moct udělat pár kroků, aniž by se na něj – jak že se to říká? – dívali lidé úkosem.

Většinou ho pozorovali jako exotické zvířátko. Ten je ale roztomilý! – říkaly jejich pohledy. Jiní se mu zase opatrně vyhýbali, co kdyby třeba kousal. A pak tu byli lidé Wulfova rázu, na ty jeho oranžový hábit působil spíš jako červená na býka.

V centru města byl sníh z chodníků sklizený, takže mnichovi, který tu chodil naboso v sandálech, nebyla velká zima. Snažil se orientovat podle rychloprohlídky města dnes ráno s Mayou a měl radost, když po chvíli objevil ceduli *Jungfernstieg*. Maya touto nádhernou ulicí projela během jediné minuty. Teď měl příležitost se tu a tam zastavit a zavzpomínat, jak o tomhle „bulváru“ básnil Kandako. Vysvětloval mu, že se tudy chodily procházet *Jungfern*, tedy mladé panny... Kolik mu tenkrát mohlo být, když mu Kandako povídal o Hamburku? Bylo mu už deset? Jako je

teď jeho chrámovému učni Anandovi? Nebo spíš čtrnáct, patnáct? Kolik asi bylo Kandakovi, když přišel do chrámu? Necelých třicet let – nebo víc? Takže to muselo být někdy v padesátých letech. Jestlipak Kandako ještě žije? To by mu bylo hodně přes devadesát. Siri byl ve svých skoro osmdesáti také ještě slušně fit. Tady na Západě se prý lidé dožívají hodně let.

Ach, starý dobrý Kandako, říkal si mnich. Musel se držet, aby ho nepřemohl smutek. „Nemáme tesknit za pomínuvším,“ říkal Buddha. „Nyní je nyní.“

A nyní ho lákali lidé, proudící po ulici. A třpytivé výlohy obchodů.

Jeden z obchodů vypadal obzvlášť veliký, bylo jej vidět už z dálky. Nad vchodem se skvělo obrovské nakousnuté jablko. Takový luxusní obchod ovocem, pomyslel si Ctihodný a zamířil tam. To je pěkné, že tu lidé tak oceňují zdravé ovoce.

Jenže ten obchod nabízel počítače a telefony – mnich se dal do smíchu. Jistě, Apple, ta velká americká firma. Přece o ní četl. Prý si jí cení i leckterý srílanský mnich. Siri měl o takových bratrech své pochybnosti. K čemu potřebují mniši počítačové telefony? Aby si přivolali Osvícení?

Musel přejít na druhou stranu ulice, aby si ten obchod mohl prohlédnout v celé kráse. Obě prodejní patra dohromady se mu zdála vyšší než *stúpa*, bílá věž před jeho chrámem, symbolizující Buddhu a jeho učení. Vlastně škoda, řekl si Siri, že tu lidé staví takové chrámy počítačům a telefonům.

Zastavil se a s dětským úžasem pozoroval „taškové lidi“ z Kandakova vyprávění. Teprve teď chápal, co tím jeho chrámový bratr myslel. Mnoho mužů a žen, které viděl kolem sebe, s sebou vleklo plné nákupní tašky. Jestlipak to mají jen pro sebe? Anebo v nich nesou dary pro jiné lidi?

„Darovat je lepší než brát,“ řekl Buddha. Ale lze vůbec darovat tolik věcí od srdce? Nevypovídají ty přeplněné tašky o nákupní horečce? Obdarovávání sama sebe bez míry, a nejspíš i bez rozumu? To Buddha jistě chválou darování na mysli neměl.

Většina taškových lidí vycházela z velkého obchodního domu přímo uprostřed ulice Jungfernstieg. Mnich se k budově opatrně vypravil. Obrovské výlohy ho přitahovaly jako magnet. Překrásné šaty, pěkně střižené obleky. Za dalším oknem pak hrnce, ve všech možných velikostech, a zřejmě se navíc nějak lišily dnem. Co s tím ti lidé v Hamburku jen chtějí dělat?

Ctihodný přemítal, co tenhle dům ještě asi nabízí uvnitř, a zamířil ke vchodu. Otevřel jedny těžké skleněné dveře a stanul v prostoru mezi vchody, kde na lidi zdola a shora foukal teplý vzduch. To je ale příjemné, pomyslel si. Nahlédl druhými skleněnými dveřmi tam, kde začínal vlastní obchodní dům. Viděl nekonečné řady polic a před nimi mladé muže a ženy, všechny v černém. Prodávali vůně, mýdla a krémy. Všechno kolem nich se třpytilo, blyštelo a zářilo.

V Balapitiyi také měli jeden dům se třemi nebo čtyřmi patry, kde se nabízely látky a oblečení. Jenže v tomto obchodním domě na řece Alster měl Ctihodný dojem, že jediné oddělení tu je větší než celý obchod doma.

Všeho je tu příliš, pomyslel si mnich. Přespříliš. Jaký luxus. Jaké plýtvání!

I on cítil přitažlivost vystaveného zboží. Už měl ruku na madle vnitřních dveří, vtom se zarazil. Smí vůbec ztrácet čas pohledem na všechnen ten luxus? Vždyť Buddha svým *bhikkhūm* přece ukládal veškerého luxusu se vzdát.

Jenže Buddha také řekl: „Hybatelem života je učení.“ Siri se přece chce něco dozvědět o lidech, kteří tu žijí. Nahlédnout do takového obchodního domu k tomu jistě poslouží.

„Tak co, dovnitř nebo ven?“ štěkl na něj někdo. Mnich si uvědomil, že stojí v cestě. „Promiňte, prosím,“ řekl a chtěl se poklonit. Vtom se ozval pronikavý ženský hlas: „Tak tam nestůjte jak tvrdý y...“

Chtěl té ženě něco odpovědět, ale ona se kolem něj protlačila a zmizela. V každé ruce dvě tašky.

Copak jí asi chybí, uvažoval mnich. Čas. Čas a klid. Vrtěl hlavou a díval se za ní.

Ne, tady nemám co pohledávat, řekl si pak a vyšel zpátky na ulici, kde se do něj opřel vítr, který se najednou zdál mnohem ledovější. Byla mu zima, a poprvé ho napadlo, že není dostatečně oblečený. Musím se ohřát, řekl si a díval se zpátky k obchodnímu domu. Vzpomněl si na jeden obrat, který kdysi četl v nějaké německé knížce: Udělat z nouze ctnost. Ano, snad by to měl udělat: Ohřát se uvnitř při pochodové meditaci o luxusu.

Sundal si sandály a vzal je do ruky. Pochodovou meditaci vždycky prováděl naboso. Jen tak měl pocit uzemnění. Rozhodně a vzpřímeně vešel. Skeptické, posměšné a většinou ne zrovna uctivé pohledy ostatních návštěvníků nevnímal. Při každém kroku se vědomě nadechoval a vědomě vydechoval. Představoval si, že na každém místě, kde se jeho noha dotkne chladné mramorové podlahy, vyroste květina. Chtěl touto pochodovou meditací nechat vyrůst bílé narcisy, protože mu bělost jejich květů připomínala čistou bělost sněhu.

Ctihodný s úsměvem procházel prodejny a vše kolem sebe vnímal s otevřenými očima, a přece se nedíval. Nedotýkal se ho všechnen ten přepych a luxus, co byly na dosah. Kam šlápl, vykvetl bílý narcis. Tak Ctihodný proměňoval obchodní dům v moře květů, které viděl jen on – dokud ho jezdící schody nevyvezly do nejvyššího patra.

Poslední patro bylo zasvěceno jídlu a pití. Mnichovi to vzalo dech: uzeniny, sýr, chleby, čerstvé ryby, mušle, vepřové půlky, celá kuřata. Nadbytek jídla. A pití. Stovky džusů, alkohol – měli tu všechno, všechno, všechno. Ryby a maso, polévky a grilované, tolik vůní se mísilo jedna v druhou. Mnichovi se téměř udělalo mdlo. Kdo to má všechno jíst? Čím se ti lidé nácívají? Proč toho vždycky musí být tolik?

Nazul si boty a hledal eskalátor. Musí odtud pryč. Na čerstvý vzduch. Zatoužil po chladu, takové se mu udělalo horko. Musí zpátky do Smrkové ulice, musí přijít k sobě, musí hledat útočiště u Buddha.

kapitola 8

Já ho snad zabiju, pomyslel si Daniel, i když to jistě nebyla zralá úvaha. Uvažování ve svém rostoucím vzteku nebyl schopen. Vyskočil z pohovky a rozkročil se před televizorem. „Ty hajzle!“

Vztekal se kvůli Gommezovi v redakci už celý den. Teď už toho bylo dost. Musel se ovládat, aby nezdemoloval televizi.

Moderátor pořadu *Alster Journal* na obrazovce zatím nehnul ani brvou – proč by měl? Nebylo mu ještě ani třicet, měl pohlednou tvář s takovým tím třídním vousem stárnoucích fotbalistů, bez jakého nikdo, kdo je dnes *trendy*, nevytáhne paty z domu. Špinavě blond vlasy nedbale na patku mu padaly přes uši a hluboko do čela, sahaly mu až na kraj tmavých kostěných brýlí.

„A to, milí diváci, bylo od našeho Daniela všechno. Daniel, náš muž pro těch pár výší a spoustu níží hamburského počasí – i života. A bylo to všechno i ode mě. Srdečně zdraví váš Gerd Gommersheim.“

Gomez! Daniel prsty drtil ovladač, až mu klouby naběhly doběla. Říkali mu tak, protože jeho matka pocházela ze Španělska. Gommersheim byl pro Daniela ztělesněním arogance – a bohužel také úspěchu, i když pochybného. Kdyby se mu ovladač v té chvíli proměnil v ruce v pistoli, byl by tu bednu rozstřílel.

Od Gommeze Daniel jistě neočekával milé slovo, nicméně to, co si právě dovolil, bylo nejen nekolegiální, bylo to sprosté. Dvakrát se o něm zmínil jako o „našem rosníčákovi Danielovi“, a jeho předpověď krupobití komentoval slovy: „Svého psa raději nikam nevyhánějte, my pro vás pošleme ven našeho Daniela.“ Ještě více se Daniela dotýkala představa, že kolegové ve studiu se těmi poznámkami báječně bavili.

Na obrazovce Gommez mezitím s přemoudřelým pohledem přes brýle popřál „krásný večer“ a poslal do ozónu poslední úsměv. Zatímco kamera projížděla studiem, urovnal si své podklady, celý mladý Alexander Hemala. Vzápětí obrazovku vyplnilo logo regionálního vysílání Hamburg First, velké H a tučná jednička.

Spotem o hamburském pivu začal blok reklam, v posledních týdnech v podstatě trvalá oslava páně Gommezova. Mezi spoty o řetězcích s pizzou a prodejci aut se znovu a znovu objevoval, aby diváci nezapomněli na svého hlasatele večerního programu. Jako by ten panák byl spasitel kvót. Daniel si přitom byl naprosto jistý, že nikdo z padesátníků, důchodců a příjemců sociálních podpor, ani žádná ze žen v domácnosti, tedy veškerá divácká obec televize H1, Gommeze rozhodně za sympatáka nepovažuje. A co teprve, kdyby věděli, že ty jeho brýle jsou falešné.

Proč toho náfuku ve vysílání jenom tolik oslavují?

Daniel spěšně zmáčkl vypínání na ovladači. Neměl potřebu dokoukat spot, v němž nějaký prodejce automobilů zval diváky, aby se určitě přišli podívat na „hamburskou Reeperbahn milovníků koňských sil“. Jenže ta věc nereagovala. Tisíc funkcí, jen ta nejdůležitější nefunguje. Ať to mačkal, jak chtěl, musel strávit ještě další klip, ze kterého se na něj zubil Gommez.

Nejradši by ho...

„Můžete se těšit na pohodový večer s naším novým...“ zazněl vábivý hlas – a pak obrazovka konečně zčernala. Ovladač zabral.

Daniel narovnal kožený polštář a lehl si na gauč. Samozřejmě, že Gommeze nezabije. Na to nemá sílu. Ale třeba by měl zabít sebe? Stačí dojít na most, vyšplhat na zábradlí – a bude po ptákách.

Copak by si tím nakonec nepolepšili všichni?

Televize s klesající sledovaností by ušetřila místo. Maya by se mohla naplno starat o kancelář a nemusela by mít výčitky.

Nestudoval snad meteorologii? Neukončil snad s vyznamenáním nejlepší hamburskou novinářskou školu? Nebyl

by dokonce lepším moderátorem – kdyby ho jen nechali? Ale proč ho nenechají? Není přece nepohodlný. Je spolehlivý a přizpůsobivý. Není vlezdoprdelista. Měl by snad být nepohodlný? Anebo patolízal? Kdo vlastně je? Co chce? Že by ten most bylo řešení?

„Haló? Jste doma, milý mnichu?“ volala Maya, sotva otevřela dveře.

„Není tady,“ ozval se z obýváku Daniel.

Na tónu jeho hlasu poznala, že jí dnes večer moc nepomůže.

„Dal o sobě nějak vědět?“ ptala se Maya, ještě než odložila kabát a čepici.

„Co kdybys laskavě nejdřív člověku řekla dobrý večer? Co kdyby ses třeba zeptala, jak mi je, než se začneš zabývat mnichem?“

Maya viděla, že Daniel leží v pokoji na pohovce, na stolku před ním téměř prázdná sklenice vína. To není dobré znamení. Nejspíš se zase vztekal kvůli něčemu v televizi. Takže je jasné, že ani dnes večer nebude mít příležitost promluvit si s ním o své vlastní nespokojenosti.

„Zmizel z kanceláře,“ vysvětlila mu své obavy. „Měla jsem toho moc, Anett taky, a najednou byl pryč.“

„Však ten se neztratí.“

Políbila ho. Jen zběžně. „Měli bychom zavolat policii,“ řekla. „Třeba ho někde našli a považují ho za bezmocnou osobu.“

„Nesmysl. Prostě zavře oči a už tu bude.“ Daniel sáhl po ovladači a televize skutečně hned naskočila.

„Ty nemáš pocit, že za něj máme určitou zodpovědnost?“ Promluvila hlasitěji, než zamýšlela, aby překřičela hudební vložku.

Daniel si nalil víno a ovladačem ukázal na televizor. „Gomez se ve vysílání profiluje na můj účet. A oni ho nechají.“ Napil se, jako by ten vztek mohl spláchnout.

„To diváci přece zapomenou nejpozději po další reklamě. To se vsákně.“ Maya mluvila láskyplně, aby ho uklidnila. Ale ve skutečnosti ho neposlouchala.

„Takže já ti jsem šumafuk?“ slyšela jeho další slova, ale už byla z pokoje pryč.

„Ne. Ale mám strach o mnicha.“ Zavřela za sebou dveře.

Udělala si zelený čaj a zírala oknem do dvora. On vůbec nevidí, co se mnou je, říkala si. Zabývá se jenom sám sebou. Chce zkrátka být dobrý novinář, chce dělat reportáže, modelovat. A oni ho nenechají.

Maya se kousala do rtů. Vztekala se, že ho už zase omlouvá. Ona se pořád zabývá jeho krizí – a on? Stará se snad o její? Vzali by se, kdyby toho mnicha nepotkali? A kdyby nebylo té svatby – byli by teď ještě spolu?

Vzpomínala na procházku po pláži v Balapitiji. Tenkrát ho potkali. Šli spolu po břehu, drželi se za ruce, ale mlčeli, provázek je šum vln a tiché hvízdání větru. Zatímco ona si takových chvil užívala, Daniela to ticho tížilo.

„Na Parosu je voda čistší,“ stěžoval si tenkrát, nejspíš jen proto, aby vůbec něco řekl. Hodinová procházka mu přišla jako věčnost. Nebylo tu k vidění nic než křoví a banánové plantáže na jedné straně a moře na druhé. „Mohli jsme tam teď sedět a dávat si ouzo,“ dodal, když nereagovala.

Hlavně ne zase tohleto, pomyslela si. Ale nechtěla se hádat. Zastavila se, otočila se k němu, shrnula mu z tváře pramen tmavých vlasů, postavila se na špičky a políbila ho na čelo.

„Dík, žes se mnou jel i přesto. Já jsem ten klid potřebovala.“ Políbila ho na ústa. „A ty procedury mi dělají strašně dobře, cítím se jak omlazená.“

„No jo, já zkrátka jsem na starší ženský,“ řekl Daniel, sundal si sluneční brýle a díval se na ni. „To je můj osud.“

„Jen se moc nenadýmej, že jsi o dva roky mladší.“ Měla tak ráda jeho smích a ty roztomilé dolíčky...

„Faktem je, že já jsem teprve střední třicátník, zatímco ty už se blížíš ke čtyřicítce.“